

Nr 34.

Av herr **Gustafson** i Kasenberg m. fl., *angående lättnader i återbetalningen av stödlån till jordbrukare.*

Under åren 1932, 1933 och 1934 beviljade riksdagen 33 milj. kronor för utlämnande av s. k. ackords- och stödlån till jordbrukare, som på grund av jordbrukskrisen kommit i ekonomiskt trångmål. De närmare bestämmelserna rörande dessa lån återfinnas i kungl. k. nr 366/1932, 135/1933 och 54/1934. Enligt de utfärdade föreskrifterna ägde stödlåntagare, som därom gjorde framställning, under vissa förhållanden återbetala beviljat lån eller del därav — dock högst 750:— kr. — medelst utförande av visst förbättringsarbete å sin fastighet. De lånenämnder, som haft denna låneverksamhet om hand ute i bygderna, ha — framförallt under de båda sista åren — också i stor utsträckning medgivit återbetalning av lånen på angivet sätt. Särskilt under låneverksamhetens första år — 1932 — beviljades dock ett stort antal lån, som skola kontant återbetalas. Anledningen till att vederbörande låntagare ålagts kontant återbetalning av beviljat lån får mången gång sökas däri, att han på grund av okunnighet om gällande bestämmelser icke i tid gjorde framställning om att få gälda lånet medelst arbeten. Åtskilliga stödlåntagare ha nu efteråt hos vederbörande lånenämnd gjort framställning om att få förut meddelade beslut ändrade därhän att lån, som enligt beslutet skola kontant återbetalas, måtte få gäldas medelst arbeten. Enligt vad som meddelats oss anse sig lånenämnderna emellertid icke kunna vidtaga ändring i förut meddelade och laga-kraftvunna beslut.

Åtskilliga av de låntagare, som skola kontant återgälda lånen, ha som säkerhet för desamma ställt inventarieinteckning. Vilka ekonomiska konsekvenser en sådan åtgärd medför för en jordbrukare, behöver icke närmare framhållas. Att många jordbrukare — trots den ljusning, som under sista tiden onekligen inträtt — ännu kämpa en mycket hård kamp för tillvaron är alltför väl känt, och att de hårdast belastade återfinnas bland stödlåntagarnas skara är vidare uppenbart. Särskilt gäller detta det rätt stora antal, som ålagts kontant återbetalning av lånen och som säkerhet härför ställt inventarierna å sin fastighet. Det är vidare uppenbart, att många utav dessa ekonomiskt sämst ställda ha mycket svårt för att åstadkomma nödiga reparationer och förbättringar å sina fastigheter. Alla pengar som kunna skrapas ihop gå åt till gälldräntor. Det skulle för dessa vara en dubbel hjälp, om de kunde beredas möjlighet att medelst utförande av lämpliga förbättringsarbeten få återbetala beviljade stödlån. Härigenom bleve egendomen förbättrad och det ekonomiska trycket för låntagaren lättat, särskilt må ännu en gång framhållas den rent förlamande verkan på jordbrukarens ekonomi, som en pantförskrivning av jordbruksinventarierna medför.

Under år 1932 beviljades ett mindre antal stödlån med belopp upp till 1,500: — kr. Uppenbarligen är det de allra sämst ekonomiskt ställda, som erhöilo lån med så höga belopp. Det högsta belopp, varmed stödlån enligt gällande bestämmelser får återbetalas medelst förbättringsarbeten, är som ovan framhållits 750: — kr. Då som förut påpekats de allra svagaste torde återfinnas bland dem, som beviljats lån med belopp överstigande 750: — kr., synas starka skäl tala för att — därest denna motion bifalles — medgivande lämnas om att beviljat lån i sin helhet får återbetalas medelst utförande av lämpligt förbättringsarbete å låntagarens fastighet.

På grund av vad vi sålunda anfört tillåta vi oss vördsamt hemställa,

att riksdagen för beredande av lättnader åt dessa ekonomiskt hårdast belastade jordbrukare ville besluta att de stödlåntagare, som till vederbörande länenämnd före den 1 nov. 1935 därom ingiva framställning, måtte beredas tillfälle återbetala beviljade stödlån medelst utförande av förbättringsarbete.

Stockholm den 15 januari 1935.

Arthur Gustafson

i Kasenberg.

Axel Hansson

i Rubbestad.

Otto Niklasson.

Nils Persson.

C. P. Olsson,

Mellerud.

A. Danielsson.

D. Larsson.